BUDŻET DOMOWY

JAK POGODZIĆ WYDATKI Z NASZYMI MOŻLIWOŚCIAMI?

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Ministerstwo Finansów

FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

CZYM JEST BUDŻET DOMOWY?

Budżet domowy to plan zarządzania pieniędzmi w gospodarstwie domowym. Obejmuje on zarówno wszystkie dochody, jak i wydatki.

Dzięki budżetowi rodzina wie, ile może wydać bez popadania w długi.

- Budżet można tworzyć w zeszycie, arkuszu kalkulacyjnym lub aplikacji.
- Planowanie budżetu zwiększa kontrolę nad finansami.
- Budżet pozwala lepiej rozumieć, na co naprawdę wydajemy pieniądze. Pomaga unikać impulsywnych zakupów.
- Budżet pokazuje, czy wystarczy środków na cele długoterminowe (np. wakacje).

Ministerstwo Finansów

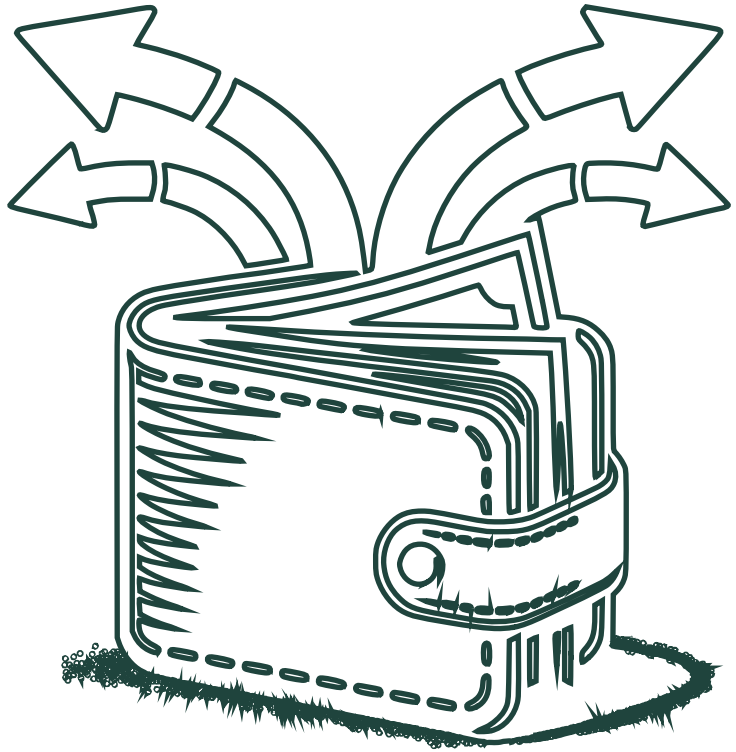
FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

CZYM JEST BUDŻET DOMOWY?

- Dzięki budżetowi można szybciej osiągnąć **finansową niezależność**.
- Budżet jest narzędziem nie tylko dla dorosłych – **każdy może go tworzyć**. Nawet uczniowie mogą planować swoje kieszonkowe czy stypendium.
- Budżet to nie tylko kontrola, ale też większa **wolność finansowa**.
- Wspólne planowanie budżetu uczy **odpowiedzialności rodzinnej**.
- Budżet to pierwszy krok do **mądrego zarządzania własnym życiem**.

Ministerstwo Finansów

FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

DOCHODY W BUDŻECIE DOMOWYM

Dochody to wszystkie pieniądze, które trafiają do domowego budżetu. Główne źródła dochodów to pensje, renty, emerytury, zasiłki. Mogą to być także stypendia, alimenty lub dochody z wynajmu.

Dochody mogą być **stałe** (np. pensja) lub **nieregularne** (np. premie). Znajomość wysokości dochodów pozwala oszacować możliwości wydatków. Należy zapisywać wszystkie źródła dochodu, nawet drobne.

Osoby pracujące sezonowo powinny planować oszczędności z zapasem. Im stabilniejszy dochód, tym łatwiej zaplanować budżet.

Ministerstwo Finansów

FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

DOCHODY W BUDŻECIE DOMOWYM

W rodzinach z nieregularnymi dochodami ważna jest **rezerwa finansowa**. Niektóre dochody, jak prezenty czy nagrody, warto odkładać. Podczas planowania budżetu **lepiej zaniżyć, niż zawyżyć przewidywane wpływy**.

Dochody muszą zawsze **wystarczyć na pokrycie wydatków i odłożenie oszczędności**. Jeśli dochody rosną, to warto zwiększyć oszczędności, a nie tylko wydatki.

Młodzież może mieć swoje źródła dochodu, np. z pracy dorywczej. Każdy wpływ należy uwzględniać – to daje pełen obraz sytuacji finansowej.

To ważne – zapamiętaj!

Ministerstwo Finansów

FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

WYDATKI W BUDŻECIE DOMOWYM

Wydatki to wszystkie koszty, które ponosi rodzina. Dzielimy je na **stałe** (np. czynsz) i **zmienne** (np. jedzenie).

- Stałe wydatki występują co miesiąc i są przewidywalne. Zmienne wydatki mogą się różnić w zależności od potrzeb i sytuacji.
- Są też wydatki **okazjonalne**, np. na święta, urodziny, naprawy.
- Kluczowe jest **śledzenie wydatków**, by uniknąć zadłużenia.
- Pomaga w tym **prowadzenie zapisków** lub **korzystanie z aplikacji**.

Ministerstwo Finansów

FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

WYDATKI W BUDŻECIE DOMOWYM

Należy regularnie analizować, na co najwięcej wydajemy. Często dopiero wtedy zauważamy **zbędne koszty**.

- Warto szukać oszczędności tam, gdzie to możliwe – np. rezygnując z abonamentu za płatną telewizję lub gry.
- Uczniowie też mają swoje wydatki: na jedzenie, transport, rozrywkę.
- Każdy wydatek powinien być **przemyślany** i zgodny z **priorytetami**.
- Ważne jest **unikanie zakupów impulsywnych i promocyjnych pułapek**.
- Zbyt wysokie wydatki względem dochodów prowadzą do **deficytu**. Równowaga między wydatkami a dochodami to podstawa stabilności.

Ministerstwo Finansów

FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

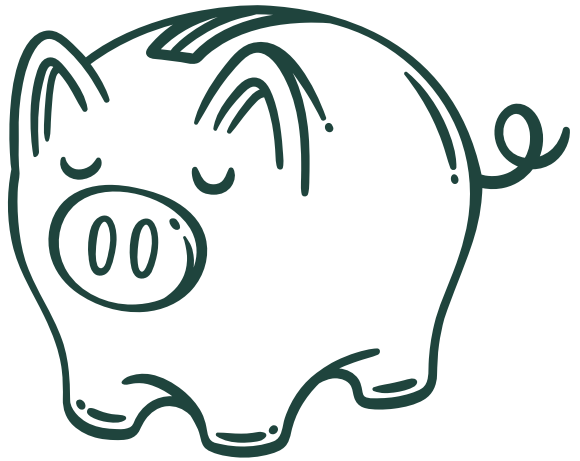
WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

OSZCZĘDNOŚCI I FUNDUSZ AWARYJNY

Oszczędzanie to odkładanie części pieniędzy na przyszłość. Najlepiej traktować to jako stały, regularny „wydatek" w budżecie.

- Nawet małe kwoty odkładane systematycznie tworzą **finansową poduszkę bezpieczeństwa**.
- **Fundusz awaryjny** to oszczędności na nieprzewidziane sytuacje, takie jak awaria auta. Pomaga uniknąć pożyczek w trudnych momentach.
- Oszczędności pozwalają na realizację celów takich jak **wakacje, edukacja, mieszkanie**.
- Osoby, które oszczędzają, czują się **spokojniejsze** finansowo.
- Najlepiej przelewać oszczędności na **osobne konto (dotyczy to też dzieci)**.

Ministerstwo Finansów

FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

OSZCZĘDNOŚCI I FUNDUSZ AWARYJNY

Oszczędności to nie luksus – to element dobrego planowania.

- Młodzież również może oszczędzać z **kieszonkowego** lub **pracy sezonowej**.
- Dobrym nawykiem, rekomendowanym przez specjalistów od finansów, jest **odkładanie np. 10–20% dochodów miesięcznie**.
- Oszczędzanie uczy cierpliwości i planowania. Lepiej zapobiegać długom, niż je spłacać – oszczędności dają taką możliwość.
- Oszczędności warto dzielić na cele **krótkoterminowe i długoterminowe**.

Pamiętaj, że kto umie oszczędzać, ten lepiej radzi sobie w dorosłym życiu.

Ministerstwo Finansów

FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

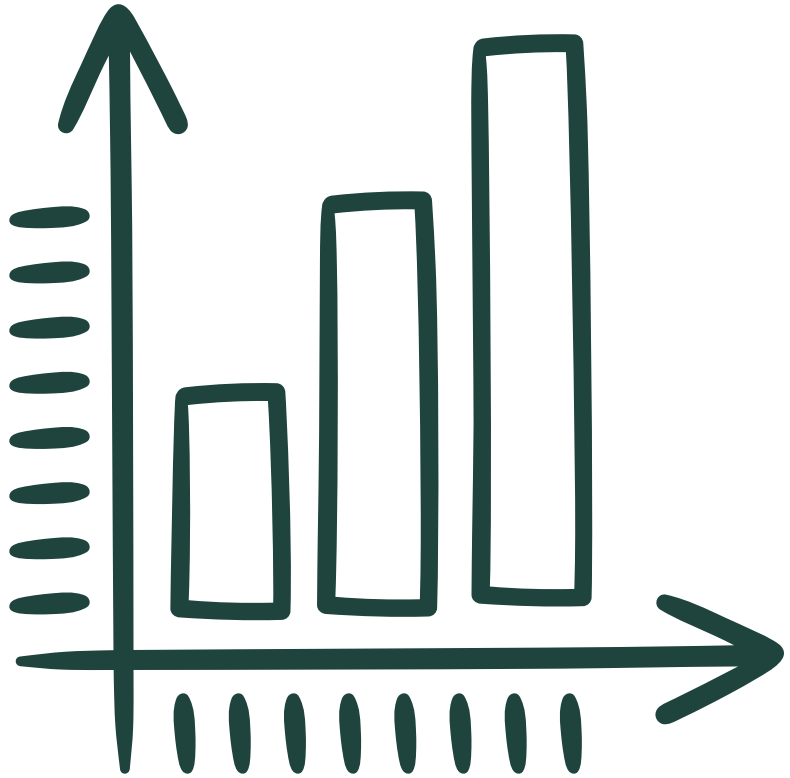
WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

JAK STWORZYĆ DOMOWY BUDŻET KROK PO KROKU?

Skorzystaj ze wskazówek:

1. Zapisz wszystkie źródła **dochodów** – nawet drobne – i wszystkie znane **wydatki**: stałe i zmienne.
2. Oblicz **różnicę** między dochodami a wydatkami.
3. Jeśli dochody są większe – **zaplanuj oszczędności**. Jeśli wydatki są większe – znajdź sposoby na ich **ograniczenie**.
4. Ustal **miesięczne limity** dla poszczególnych kategorii (np. jedzenie, transport).
5. Zostaw miejsce na **nieprzewidziane koszty** (ok. 10% budżetu).
6. **Ucz się na błędach** – nie zawsze wszystko pójdzie zgodnie z planem.

Ministerstwo Finansów

FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

NAJCZĘSTSZE BŁĘDY W PLANOWANIU BUDŻETU

1. **Niesledzenie wydatków** prowadzi do nieświadomego marnowania pieniędzy.
2. **Zawyżanie dochodów** daje fałszywe poczucie bezpieczeństwa.
3. **Pomijanie drobnych wydatków** zniekształca obraz finansów.
4. **Brak funduszu awaryjnego** utrudnia radzenie sobie z kryzysami.
5. Kupowanie rzeczy **na raty** bez przemyślenia prowadzi do zadłużenia.

Ministerstwo Finansów

FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

NAJCZĘSTSZE BŁĘDY W PLANOWANIU BUDŻETU

1. **Zbyt optymistyczne plany** mogą szybko się rozpaść, a nieplanowane zakupy niszczą zaplanowany budżet.
2. Brak rozmowy o finansach w rodzinie tworzy napięcia. **Unikanie tematu** pieniędzy nie rozwiązuje problemów.
3. Złe **nawyki finansowe z młodości** przenoszą się w dorosłe życie.
4. **Porównywanie się z innymi** może prowadzić do życia ponad stan.
5. **Brak rezerw finansowych** na miesiące z większymi kosztami (np. wrzesień, grudzień) pogarsza sytuację.

Ministerstwo Finansów

FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

PODSUMOWANIE – CO WARTO ZAPAMIĘTAĆ?

- **Budżet domowy** to narzędzie, które pomaga zarządzać pieniędzmi.
- Składa się on z **dochodów, wydatków, oszczędności i celów**.
- Dobrze zaplanowany budżet daje **bezpieczeństwo i spokój**.
- **Oszczędzanie** to nawyk, który warto rozwijać już teraz.
- Nawet **młodzi ludzie** powinni uczyć się planowania finansowego.
- Warto **zapisywać wszystkie wydatki** i porównywać je z dochodami.
- **Fundusz awaryjny** pomaga w trudnych sytuacjach.

Ministerstwo Finansów

FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

BUDŻET DOMOWY

JAK POGODZIĆ WYDATKI Z NASZYMI MOŻLIWOŚCIAMI?

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Ministerstwo Finansów

FUNDUSZ EDUKACJI FINANSOWEJ

WARSZAWSKI INSTYTUT BANKOWOŚCI

Sfinansowano ze środków Funduszu Edukacji Finansowej, którego dysponentem jest Minister Finansów i Gospodarki. Realizatorem Zadania jest Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.